

Učebné osnovy

Názov predmetu	Technika
Časový rozsah výučby ŠVP / ŠkVP	1 hodina týždenne 33 hodín ročne / 0 hodín
Ročník	siedmy
Škola	Základná škola s materskou školou Kamienka
Názov iŠkVP	Inovovaný školský vzdelávací program ZŠ s MŠ Kamienka 113
Kód a názov iŠVP	iŠVP pre 2. stupeň ZŠ v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k poznaniu trhu práce, vytváraniu životnej i profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia predmetu vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých človek prichádza do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach a prostredníctvom technických vymožeností chráni svet a kultúrne pamiatky.

Predmet musí byť založený predovšetkým na praktickej činnosti. Jeho náplň sa cielene zameriava na zručnosti a návyky pre uplatnenie žiakov v ďalšom živote a spoločnosti. Je založený na tvorivej myšlienkovej spoluúčasti a spolupráci žiakov.

Náplň učebného predmetu je určená všetkým žiakom bez rozdielu pohlavia. Žiaci sa učia pracovať s rôznymi materiálmi a pomôckami a osvojujú si základné pracovné zručnosti a návyky, rozvíjajú tvorivé technické myslenie. Pri navrhovaní výrobkov v oblasti dizajnu a pracovných postupov spájajú praktické zručnosti s tvorivým myslením. Základné vzdelávanie obohacuje o dôležitú zložku tým, že kladie základy z oblasti techniky, ktoré sú nevyhnutné pre ďalšie štúdium a uplatnenie človeka v reálnom živote. Žiaci sa učia plánovať, organizovať a hodnotiť pracovnú činnosť samostatne i v skupine. Sú vedení k dodržiavaniu zásad bezpečnosti a hygieny pri práci. V závislosti na veku žiakov sa postupne buduje systém, ktorý žiakom poskytuje dôležité informácie z pracovnej oblasti a pomáha im pri zodpovednom rozhodovaní o ďalšom profesijnom zameraní i rozhodovaní v živote.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;
- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- experimentujú s nápadmi, materiálmi, technológiami a technikami;

- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;
- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlie a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- cítia zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce;
- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu a používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;
- vytrvalo a sústavne plnia základné úlohy, uplatňujú tvorivosť a vlastné nápady pri pracovnej činnosti a pri vynakladaní úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku;
- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Vzdelávací štandard učebného predmetu *technika* sa člení na dva tematické okruhy *technika a ekonomika domácnosti*, pričom každý z nich sa ďalej člení na jednotlivé tematické celky. Dôraz sa kladie na tematický okruh *technika*. Škola je povinná odučiť z tematického okruhu *technika* najmenej dve tretiny z celkovej časovej dotácie vyučovacieho predmetu v každom školskom roku a najviac jednu tretinu z celkovej časovej dotácie vyučovacieho predmetu v školskom roku z tematického okruhu *ekonomika domácnosti* podľa svojich materiálno-technických a personálnych podmienok.

1. Technika

1.1 Grafická komunikácia v technike

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: ✓ určiť jednotlivé priemety na technickom výkrese; ✓ doplniť chýbajúci priemet telesa na technickom výkrese; ✓ uviesť príklady reálnych predmetov, ktoré je potrebné zobraziť viacerými priemetmi; ✓ narysovať jednoduchý technický výkres výrobku v troch priemetoch; ✓ vysvetliť rozdiel medzi technickým výkresom a technickou dokumentáciou; ✓ naprojektovať tvar, rozmery, materiál a pracovný postup na vlastný jednoduchý výrobok.	• školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni; • zobrazovanie telies na tri priemety, technická dokumentácia výrobku; • návrh, technický výkres vlastného jednoduchého výrobku; • z dreva (kombinovaného výrobku); • výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku; • návrh výrobku (polotovár, pracovné postupy... usmerňuje učiteľ) má byť realizovateľný v rámci nasledujúceho tematického celku.

1.2 Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: ✓ porovnať vlastnosti vybraných druhov technických materiálov; ✓ vykonať jednoduchý experiment na porovnanie vybranej vlastnosti materiálov, vlastnosť aplikujú na príkladoch v praxi; ✓ uviesť príklady využitia vybraných druhov technických materiálov v praxi; ✓ navrhnuť technologický postup zhotovenia vlastného výrobku; ✓ zrealizovať na výrobkoch vybrané pracovné postupy ručného obrábania podľa technického výkresu.	• technické materiály – kovy, drevo, plasty, keramické materiály, sklo; • guma, textil, kompozitné materiály, vlastnosti a využitie, • pracovné postupy obrábania dreva: rezanie, dlabanie, vŕtanie, lepenie, • spájanie skrutkami, spájanie dreva plátovaním, povrchová úprava; • pracovné postupy obrábania kovov: rezanie, pilovanie, vŕtanie, nitovanie, ohýbanie; • pracovné postupy obrábania plastov: vŕtanie, lepenie, ohýbanie, tvárnenie, spájanie skrutkami; • samostatná práca, výrobok kombináciou materiálov; • výrobky: otvárač na veká fliaš; vianočný svietnik; • značkovač záhradného záhonu; hviezdicová miska pod kvetináč; • dopravná značka; netradičný privesok; forma na odlievanie panáčka /autíčka; kyprič pôdy a pod.

1.3 Stroje a zariadenia v domácnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: ✓ charakterizovať stroje a zariadenia používané v domácnosti; ✓ zdôvodniť výhody a nevýhody využitia strojov a zariadení na rôznych pohon; ✓ vyhľadať na internete návod na obsluhu a základnú údržbu strojov a zariadení; ✓ identifikovať nebezpečenstvo pri práci so strojmi a zariadeniami; ✓ prezentovať bezpečné postupy používania vybraných mechanických strojov a zariadení v domácnosti; ✓ vypracovať projekt na tému obsluhy a údržby vybraného domáceho stroja (zariadenia).	• stroje a zariadenia – mechanické, plynové, benzínové, elektrické; • stroje a zariadenia – charakteristika, návody na obsluhu a údržbu, bezpečné používanie.

2. Svet práce

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: ✓ orientovať sa v pracovných činnostiach vybraných profesií.	• trh práce – povolanie ľudí, druhy pracovísk, pracovných prostriedkov, pracovných objektov, charakter a druhy pracovných činností, kvalifikačné, zdravotné a osobnostné požiadavky,

	rovnosť príležitostí na trhu práce; • možnosti vzdelávania – náplň učebných a študijných odborov, prijímacie skúšky, informácie a poradenské služby • zamestnanie – pracovné príležitosti v obci (región), spôsoby hľadania zamestnania, písanie životopisu, motivačného listu, pohovor u zamestnávateľa, problémy nezamestnanosti, úrady práce, práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov.
--	--

3. *Ekonomika domácnosti*

3.1 *Pestovateľské práce a chovateľstvo*

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: ✓ vykonávať jednoduché pestovateľské činnosti; ✓ zvoliť podľa druhu pestovateľských činností správne pomôcky, nástroje a náradie a urobiť ich údržbu; ✓ dodržiavať zásady hygieny a bezpečnosti.	• ovocné dreviny (druhy, spôsob pestovania, uskladnenie a spracovanie); • základné podmienky pre pestovanie (pôda a jej spracovanie – rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok; zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín; výživa rastlín, ochrana rastlín a pôdy); • zelenina (osivo, výsadba, priesady, jednotenie zeleniny, podmienky a zásady pestovania, pestovanie vybraných druhov zeleniny).

3.2 *Plánovanie a vedenie domácnosti*

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: ✓ prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností; ✓ zhodnotiť dôsledky finančného rozhodnutia; ✓ stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele zoradené podľa priority a kroky na ich dosiahnutie; ✓ vysvetliť dôležitosť komunikácie o finančne významných záležitostiach s finančnou inštitúciou (predchádzanie konfliktom, krízové situácie); ✓ vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane nároku na reklamáciu; ✓ vysvetliť, kedy šoriť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou), ✓ viesť domáce účtovníctvo; ✓ roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti;	• príjmy a výdavky, rozpočet domácnosti, ekonomika domácnosti; • archivácia dôležitých dokumentov (záručné listy, úhrady platieb a pod.); • úspory, sporenie, možnosti sporenia; • úvery, kreditná karta; • úverová história a jej význam.

✓ vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov; ✓ rozlíšiť pravidelné a nepravidelné príjmy a výdavky; ✓ opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - mýňanie, sporenie a spoluúčasť; ✓ zostaviť rozpočet domácnosti; ✓ vysvetliť, ako používať rozpočet na kontrolu vynakladania prostriedkov na dosahovanie finančných cieľov.	
--	--